

Oikeusministeriö
catharina.groop@om.fi

Viite: Kommenttipyyntö 12.8.2015

VASTAUS

Oikeusministeriön asettaman työryhmän (korruptioepäilyistä ilmoittavien henkilöiden suojelua selvittävä työryhmä) sihteeri on pyytänyt oikeusasiamieheltä kommenttia koskien listaa kanavista, joiden kautta on mahdollista ilmoittaa väärinkäytösepäilyistä.

Pyynnössä on pyydetty tarkistamaan, ovatko virastoa koskevat tiedot kommenttipyyntöön liitteenä olevassa listassa oikein sekä vastamaan lyhyesti seuraaviin kysymyksiin:

1. Onko listattu kanava edelleen käytössä?
2. Voiko sen kautta ilmoittaa epäkohdista/epäilyistä ja, jos voi, millaisista epäkohdista/epäilyistä? Voiko kanavan kautta myös ilmoittaa väärinkäytös- ja korruptioepäilyistä?
3. Onko olemassa verkkosivu tai puhelinnumero, josta halutessa saa lisätietoa/ohjeita kanavasta ja ilmoituskäytännöistä?
4. Onko olemassa lomake/verkkosivu tai vastaava, jonka kautta ilmoitus tehdään?
5. Tuleeko Sinulle mieleen muita tahoja, joille erityyppisistä epäkohdista / väärinkäytösepäilyistä voi ilmoittaa?

Oikeusasiamies Petri Jääskeläisen pyynnöstä esitän kommenttipyyntönne johdosta seuraavan.

Eduskunnan oikeusasiamiehen osalta listan (Ulkoiset raportointikanavat Suomessa) kohtaan "Mistä ilmoitetaan?" on merkitty seuraava: "Lainvastaisesta toiminnasta, esim. toimivallan ylityksistä tai harkintavallan väärinkäytöstä; viivästyksistä asian käsittelyssä; päätöksen puutteellisesta perustelusta; huolimattomuudesta, neuvonnan puutteesta; epäasianmukaisesta käyttäytymisestä tai muu hyvän hallinnon vastaisesta menettelystä; perusoikeuksien loukkauksista." Kohtaan merkitystä viranomaisen, virkamiehen tai muiden julkista tehtävää hoitavien menettelystä on mahdollista ilmoittaa oikeusasiamiehelle.

Listan kohdassa "Ohjeet ilmoittamisesta harkitsevalle" on linkki oikeusasiamiehen kanslian verkkosivuille ja sivujen kohtaan "Kantelu". Si-

vulta saa tietoa kantelumenettelystä. Neuvoja kantelun tekemiseen saa myös kanslian neuvontalakimieheltä. Neuvontalakimiehen yhteystiedot ja päivystysajat ilmenevät kanslian verkkosivuilta.

Kantelun voi tehdä kirjoittamalla oikeusasiamiehelle vapaamuotoisesti tai käyttämällä kantelulomaketta. Kantelulomake löytyy kanslian verkkosivulta, johon listan kohdassa "Ilmoituslomake" on linkki.

Oikeusasiamies ei tutki nimettömiä kanteluita. Oikeusasiamies voi kuitenkin ottaa nimettömässä kantelussa esiin tuodun asian tutkittavakseen omana aloitteenaan.

Eduskunnan oikeusasiamiehestä tuli 7.11.2014 YK:n kidutuksen vastaisen yleissopimuksen valinnaisen pöytäkirjan mukainen kansallinen valvontaelin (OPCAT, Optional Protocol to the Convention against Torture). Säännökset kidutuksen vastaisesta kansallisesta valvontaelimestä sisältyvät eduskunnan oikeusasiamiehestä annetun lain 1 a lukuun. Luvun 11 h §:ssä säädetään kiellosta määrätä seuraamuksia. Sen mukaan kansalliselle valvontaelimelle tietoja antaneelle ei saa määrätä rangaistusta tai muuta seuraamusta tietojen antamisen perusteella. Säännöksen tarkoituksena on suojata valvontaelimille tietoja antanutta ja näin rohkaista häntä kertomaan havainnoistaan ja tiedoistaan valvontaelimille ilman pelkoa haitallisista seuraamuksista (HE 182/2012 vp).

Oikeusasiamiehensihteeri


Terhi Arjola-Sarja